

بررسی ترکیبات شیمیایی سرشاخه و ضایعات آناس در تغذیه نشخوارکنندگان

مظاهر هاشمی^۱، پریسا فاضلی دهکردی^{۲*}

۱. دانشجوی دکتری تخصصی تغذیه دام، دانشکده کشاورزی، دانشگاه لرستان

۲. دانش آموخته کارشناسی ارشد فیزیولوژی دام، دانشکده کشاورزی، دانشگاه کردستان

p2005_fazeli@yahoo.com

مقدمه: تامین نیاز غذایی به ویژه پروتئین حیوانی برای جمعیت انسانی رو به رشد، از اهمیت ویژه ای برخوردار است. با توجه به این که نزدیک به ۷۰-۶۰ درصد هزینه های مربوط به پرورش و نگه داری دام مرتبط به تغذیه می باشد، یکی از اقدامات مهم در کاهش هزینه های خوراک، استفاده بهینه از منابع موجود، شناخت مواد جدید و به کارگیری آن در جیره دام است. سرشاخه و ضایعات آناس یکی از پسماندهای کشاورزی است که به دلیل ترکیب شیمیایی و ارزش تغذیه ای مطلوب قابلیت استفاده به عنوان بخشی از جیره نشخوارکنندگان را دارد. روش کار: پس از جدا کردن سرشاخه آناس و ضایعات حاصل از آب گیری (میوه به همراه پوست)، ترکیبات شیمیایی شامل: ماده خشک، پروتئین خام، فیبر نامحلول در شوینده خنثی و اسیدی و عناصر معدنی ماکرو و میکرو براساس روش های معمول آزمایشگاهی اندازه گیری شد. بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج آزمایش، سرشاخه آناس با ۷/۶۸ درصد بیشترین درصد پروتئین خام را در مقایسه با ضایعات آناس نشان داد. میزان فیبر نامحلول در شوینده خنثی و اسیدی سرشاخه آناس به ترتیب ۶۵/۲۸ و ۴۲/۳۶ درصد به دست آمد. میزان آهن سرشاخه آناس (۲۹۳/۳۲ میلی گرم در کیلوگرم) و میزان منگنز آن (۱۱۸۴/۹۵ میلی گرم در کیلوگرم) به طور قابل توجهی در مقایسه با ضایعات آناس بالاتر بود. سرشاخه آناس در مقایسه با ضایعات آناس بیشترین میزان فسفر، پتاسیم، کلسیم و منیزیم را دارا بود. با توجه به نتایج آزمایش حاضر استفاده از سرشاخه آناس به عنوان بخشی از جیره نشخوارکنندگان توصیه می گردد.

کلمات کلیدی: سرشاخه آناس، ترکیبات شیمیایی، پروتئین خام، عناصر معدنی

تأثیر عصاره الکلی برهموم و اسید آلی بر قابلیت هضم و فراسنجه های تخمیری سیلاژ قصبیل جو

زهره کشاورز گلبرگ^{۱*}، جواد بیات کوهسار^۲، فرزاد قنبری^۲، فاخرتک طلیعی^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت دامپروری، دانشکده کشاورزی گنبد کاووس

۲. استادیار گروه علوم دامی - دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی - دانشگاه گنبد کاووس

۳- استادیار گروه گیاه شناسی، دانشگاه گنبد کاووس.

Z.keshavarz8587@gmail.com

مقدمه: نگهداری علوفه به صورت سیلاژ روشی مرسوم در تامین منابع غذایی نشخوارکنندگان در مدت زمانی از سال میباشد که علوفه تازه در دسترس نیست. سیلاژ به کمک فرآیند تخمیر و با تولید اسید لاکتیک حاصل میشود. به هنگام تهیه سیلاژ از افزودنیهای مختلفی به منظور دستیابی به تخمیر اسید لاکتیکی و در نتیجه تهیه سیلاژ با کیفیت و ماندگاری بالا استفاده میشود. افزودنیهای سیلاژ به طور کلی شامل مواد خوراکی، اوره، ملاس، افزودنیهای باکتریایی، اسیدها و برهموم میباشد. روش کار: در این مطالعه، گیاه کامل جو در مرحله خمیری با ماده خشک حدود ۳۰ درصد جهت تهیه سیلوهای آزمایشگاهی برداشت شد. علوفه برداشت شده پس از چارپ به قطعات ۲-۳ سانتیمتری در بستههای پلاستیکی سیلو شدند. تیمارهای آزمایشی شامل: (۱) علوفه سیلو شده جو بدون افزودنی، (۲) علوفه سیلو شده جو+ عصاره الکلی برهموم (۳) علوفه سیلو شده جو+ اسید آلی. سیلوها در دمای اتاق به مدت ۴۵ روز نگهداری و پس از باز کردن و نمونه گیری قابلیت هضم و فراسنجه های تخمیری آن در شرایط آزمایشگاهی اندازه گیری شد. بحث و نتیجه گیری: نتایج نشان داد که بین تیمارهای آزمایشی از نظر قابلیت هضم ماده خشک، ماده آلی اختلاف معنی داری وجود داشت ($P > 0.05$). از این نظر تیمارهای دارای عصاره الکلی برهموم و اسید آلی به ترتیب بالاترین و پایینترین قابلیت هضم ماده خشک و ماده آلی را داشتند. بین تیمارهای آزمایشی از نظر تولید پروتئین میکروبی، عامل تفکیک، pH و غلظت نیترژن آمونیاکی اختلاف معنی داری وجود نداشت.

کلمات کلیدی: سیلاژ جو، برهموم، قابلیت هضم